

39. møde.

Torsdag den 13. januar kl. 13³⁰.

Formanden: I skrivelse af dags dato meddeler indenrigsministeren, at han ønsker mundtligt her i tinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring i lov nr. 126 af 13. juni 1914 om jordemodervæsenet og forslag til lov om ændring i lov nr. 88 af 25. marts 1933 om landkommunernes styrelse.

Den første sag på dagsordenen var:

Fortsættelse af anden behandling af forslag til lov om landbrugsejendomme.

Forhandlingen genoptoges.

Ordføreren (Wittrup): Det ærede medlem hr. Nielsen-Man bebrejdede mig, at jeg havde udtrykt mig forkert, idet jeg havde sagt, at ingen herefter måtte eje mere end to ejendomme. Det er forsåvidt rigtigt, at det er forkert, hvad jeg sagde. Erhverve og eje dækker i de fleste tilfælde det samme begreb, men det er ikke tilfældet her, hvad der også meget tydeligt fremgik af mine efterfølgende udtalelser: at der intet angreb sker på den nuværende ejendomsret; der er kun tale om det forhold, at man forøger sine ejendomsbesiddelser udover to ejendomme. Der er derfor i virkeligheden ingen uenighed imellem os; det er bare udtrykket, der kan fortolkes på forskellig måde.

Alle er sikkert klar over, at intet af de forskellige partier, der har fundet hinanden i samarbejde, har fået sin vilje; vi har alle haft ønsker, som ikke er blevet opfyldt, og netop derved er det lykkedes at opnå enighed om det, der nu foreligger. Politik er som bekendt det muliges kunst, og det bekræftes også her; vi har nået det, der har været muligt, og det er det, vi nu anbefaler i fællesskab, og vi ønsker loven en god skæbne.

Det ærede medlem hr. Chr. Nielsen var meget utilfreds og mente, at der var sket en forringelse af lovforslaget i forhold til den affattelse, det havde fået i folketinget. Det er der næppe andre, der vil påstå; vi synes i hvert fald ikke, at det, vi er blevet

enige om, er ringere end det, der forelå i forvejen; i så fald var vi ikke gået med til det. Forøvrigt vil jeg sige, at det ærede medlems bedømmelse af det, der er opnået enighed om, sker fra et så fjernt standpunkt, at det ikke er let for ham at gennemskue det. Man skal være lidt forsigtig, når man ser tingene på så lang afstand og måske i lidt usigtbart vejr; jeg har hørt, at en mand under de omstændigheder kom så galt af sted, at han skød sin broder i den tro, at det var en bjørn. Jeg vil anbefale det ærede medlem, når han ser tingene fra et så fjernt synspunkt, at huske på, at man let kan komme til at skyde forkert.

Landbrugsministeren (Bording): Det er ikke ubekendt — jeg skal slet ikke lægge skjul på det —, at da forslaget til lov om landbrugsejendomme blev fremsat i landstinget i sommer, efter at det var vedtaget i folketinget, blev det mødt med ikke ringe modstand fra venstre og konservative her i landstinget. Det var særlig to paragraffer, § 9 og § 11, man var utilfreds med, § 9, der går ud på, at det i fremtiden vil være forbudt at erhverve mere end 2 ejendomme ved almindelig handel med ejendomme, og § 11, hvor det var forbudt ved arveoverdragelse at erhverve mere end 2 ejendomme over 35 000 kr.s grundbeløb, hvorimod det var tilladt at erhverve ejendomme under 35 000 kr. Det er disse to paragraffer, det har taget så lang tid at nå til enighed om i udvalget. Jeg erkender fuldtud, at der i udvalget her i landstinget er gjort et stort arbejde af udvalgets medlemmer for at nå til enighed om ændringer specielt til disse to paragraffer, således at alle partier i udvalget kunne stemme for lovforslaget, og jeg vil meget gerne her takke udvalget både for det udførte arbejde og for det opnåede resultat. Jeg ser sådan på det, at de ændringer, som forhåbentlig om kort tid bliver vedtaget, vil bevirke, at der nu kommer betydelig mere jord frem til tillægsjord — og i løbet af nogle få år —, end der ville være kommet, således som lovforslaget var formet, da det kom her til landstinget.

Den ærede ordfører, det ærede medlem hr. Wittrup, omtalte, at jeg havde til hensigt at nedsætte en kommission, der skal undersøge og stille forslag om, på hvilket grundlag fideikommiss, stiftelser o. lign. kan inddrages under udstykning, og på hvilke vilkår forpagtnings- og lejeforhold under de store godser kan afvikles og overgå til frit eje. Jeg skal gerne her i det høje ting bekræfte dette tilsagn.